

Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla

RÁITIS AIRGEADAIS

don bhliain dar chríoch

31 Nollaig 2014

CLÁR

Tuairisc an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste ar na Ráitis Airgeadais	3
Ráiteas maidir le Rialú Immheánach Airgeadais	4
Ráiteas ar Chúraimí an Choimisinéara Teanga	5
Ráiteas ar Pholasaithe Cuntasaíochta	6
Cuntas Ioncaim agus Caiteachais don tréimhse 1 Eanáir 2014 go dtí 31 Nollaig 2014	7
Clár Comhardaithe ag 31 Nollaig 2014	8
Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais	9

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste

Tuarascáil le cur i láthair Thithe an Oireachtais

Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla

Rinne mé iniúchadh ar ráitis airgeadais Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2014 faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003. Tá na ráitis airgeadais, a hullmhaíodh faoi na beartais chuntasaíochta ama leagan amach sna ráitis, comhdhéanta de ráiteas faoi bheartais chuntasaíochta, an cuntas ioncaim agus caiteachais, an clár comhardaithe agus na nótaí gaolmhara. Ullmhaíodh na ráitis airgeadais ar an mbealach a fhorordaítear faoin dara Sceideal den Acht, agus de réir chleachtais cuntasaíochta a nglactar go ginearálta leo in Éirinn.

Freagrachtaí an Choimisinéara

Tá an Coimisinéir Teanga freagrach as na ráitis airgeadais a ullmhú, as a chinntiú go dtugann siad léargas fíor agus cothrom ar staid ghnóthaí Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla ar a hioncam agus caiteachas, agus as rialtacht na n-idirbheart a chinntiú.

Freagrachtaí an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Is í an fhreagracht atá orm iniúchadh a dhéanamh ar na ráitis airgeadais agus tuairisc a thabhairt orthu de réir dlí infheidhme.

Déanaim m'iniúchadh trí thagairt a dhéanamh do bhreithnithe speisialta a ghabhann le comhlachtaí Stáit maidir lena mbainistíochta agus lena n-oibriocht.

Déanaim m'iniúchadh de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúchadh (An Ríocht Aontaithe agus Éire) agus ag cloí le Caighdeán Eiticiúla d'Iniúcháirí de chuid an Bhoird Chleachtais Iniúchta ag an am céanna.

Scóip iniúchta na ráiteas airgeadais

I rith iniúchta, ní mór fianaise a fháil faoi na méideanna agus na nochtáí sna ráitis airgeadais, fianaise leordhóthanach a thabharfadh deimhniú réasúnta go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhírítis ábhartha, cibé ar calaois nó earráid is cúis leo. Áirítear air sin measúnú ar na nithe seo a leanas:

- cibé an bhfuil na beartais chuntasaíochta oiriúnach d'imthosca an Choimisinéara Teanga, agus ar cuireadh i bhfeidhm go comhsheasmhach agus ar nochtadh ar shlí leordhóthanach iad
- réasúnacht na meastachán cuntasaíochta suntasach a ndéantar agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú, agus
- cur i láthair foriomlán na ráiteas airgeadais.

Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil le linn an iniúchta maidir le rialtacht na n-idirbheart airgeadais.

Tuairim ar na ráitis airgeadais

Is é mo thuairim go dtugann na Ráitis Airgeadais léargas fíor agus cothrom, de réir Chleachtas Chuntasaíochta a Ghlactar go Ginearálta leis in Éirinn, ar riocht ghnóthaí Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla amhail an 31 Nollaig 2014 agus ar a hioncam agus caiteachas do 2014.

Is é mo thuairim go bhfuil leabhair chuntais chuí á gcoimeád ag Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla. Tá na ráitis airgeadais ag teacht leis na leabhair chuntais.

Ábhair lena dtuairiscím trí eisceacht

Tuairiscím trí eisceacht

- mura bhfaighim an fhaisnéis agus na mínithe go léir a theastaigh uaim chun m'iniúchadh a dhéanamh, nó
- má thug m'iniúchadh aon chás ábhartha nár feidhmíodh suimeanna airgid chun na gcríoch a bhí beartaithe ar aird, nó sa chás nach mbíonn na hidirbhearta ag cloí leis na húdaráis a dhéanann rialú orthu, nó
- mura léiríonn an ráiteas maidir le rialú airgeadais inmheánaigh comhlíonadh an Bhoird leis an gCód Cleachtais do Rialachas Chomhlachtaí Stáit, nó
- má fhaighim go bhfuil nithe ábhartha eile ann a bhaineann leis an tslí a ndearnadh gnó poiblí.

Níl aon ní le tuairisciú agam maidir leis na cúrsaí sin a dhéantar a thuairisciú trí eisceacht.

Patricia Sheehan

**Le haghaidh agus thar ceann an
Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste**

30

Meán Fómhair 2015

Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla

Ráiteas maidir le Rialú Immheánach Airgeadais

Freagracht maidir leis an gCóras um Rialú Immheánach Airgeadais

Oifig bheag in aonad amháin is ea Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla. Tá seachtar ball foirne ceadaithe don Oifig, ar a n-áirítear an Coimisinéir Teanga agus seisear státseirbhíseach.

Is ormsa, mar Choimisinéir Teanga, a thiteann an fhreagracht a chinntiú go bhfuil córas éifeachtach in áit agus á chur i bhfeidhm maidir le rialú inmheánach.

Ní féidir leis an gcóras sin ach cinnteacht réasúnta, agus ní cinnteacht iomlán, a thabhairt go bhfuil na sócmhainní sábháilte, go bhfuil bearta údaraithe agus taifead ceart déanta orthu, agus go bhfuil bac ar bhotúin thábhachtacha nó mírialtachtaí, nó go dtabharfaí faoi ndeara iad in am cuí.

Braitheann an Oifig ar chóras pá-rolla na Roinne Dlí agus Cirt agus Combhionannais, a mbaineann a córais rialúcháin le pá-rolla na hOifige.

Tá bearta curtha i gcrích agam féin agus ag foireann na hOifige le cinntiú go bhfuil córas éifeachtach i bhfeidhm, trí chóras um rialú inmheánach a chruthú agus é bunaithe ar eolas a chur ar fáil don lucht bainistíochta, modhanna riaracháin a fhorbairt, ar a n-áirítear deighilt dualgas agus córas tarmhigin agus freagrachta.

San áireamh anseo tá:

- Meastacháin bhliantúla agus ráithiúla ina leagtar síos an soláthar atá de dhíth don tréimhse amach romhainn.
- Tuairisciú rialta chuig an Roinn Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta, ag tabhairt an chaiteachais go dáta nuair atáthar ag lorg aistriú chuig ár gcuntas reatha bainc. Déantar comparáid ag an am seo idir an caiteachas measta agus an caiteachas iarbhír.

Tá cuntasóir cáilithe ag cur seirbhís iniúchta inmheánaigh ar fáil ar bhonn conartha. Rinneadh iniúchadh inmheánach le linn na bliana 2014. Bhí Coiste Iniúchta ag feidhmiú chomh maith, ar a raibh ionadaí de chuid na hOifige, mar aon le beirt bhall sheachtracha.

Dearbhaím gur rinneadh athbhreithniú ar chóras na hOifige um rialú inmheánach airgeadais le linn na bliana 2014.

Rónán Ó Domhnaill
An Coimisinéir Teanga

Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla

Ráiteas ar Chúraimí an Choimisinéara Teanga

Bunaíodh Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003.

Faoi mhír 8(1) den Dara Sceideal d'Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003, tá dualgas ar an gCoimisinéir Teanga na cuntais go léir is cuí agus is gnách ar an airgead go léir a gheobhaidh nó a chaithfidh sé nó sí, agus na cuntais speisialta sin go léir (más ann) a ordóidh an tAire Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta a choimeád, i cibé foirm a cheadóidh an tAire.

In ullmhú na ráiteas airgeadais sin, ní mór don Choimisinéir Teanga:

- Polasaithe cuí cuntasáochta a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach;
- Breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama;
- Na ráitis a ullmhú ar bhonn gnóthas leantach ach amháin i gcás go bhfuil sé neamhoiriúnach é sin a dhéanamh;
- Aon imeacht ábhartha ó chaighdeáin chuntasaíochta infheidhme a nochtadh agus a mhíniú.

Tá freagracht ar an gCoimisinéir Teanga na leabhair chúí chuntasaíochta a choinneáil, a chuireann in iúl le cruinneas réasúnta stádas airgeadais na hOifige. Tá freagracht ar an gCoimisinéir Teanga chomh maith na sócmhainní a chosaint agus céimeanna réasúnta a chur i gcrích le mírialtachtaí agus calaois a chosc agus a bhrath.

Rónán Ó Domhnaill
An Coimisinéir Teanga

Dáta

Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla

Ráiteas ar Pholasaithe Cuntasaíochta

---

1. Tréimhse Chuntasaíochta

Bunaíodh Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla faoi Acht na dTeangacha Oifigiúla 2003. Ceapadh Rónán Ó Domhnaill mar an dara Coimisinéir Teanga ar an 12 Márta 2014 i gcomharbacht ar Sheáin Ó Cuirreáin a d'éirigh as a chuid cúramaí ar an 23 Feabhra 2014. An tréimhse ó 1 Eanáir 2014 go dtí an 31 Nollaig 2014 atá san áireamh sna cuntais seo.

2. Bunús Cuntasaíochta

Ullmhaítear na ráitis airgeadais seo faoi mhodh fabhráithe cuntasaíochta, seachas mar a shonraítear thíos, agus de réir prionsabail chuntasaíochta a bhfuil glacadh coiteann leo faoin gcoimhinsiún costais stairiúil. Feidhmítear Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais atá molta ag comhlachtaí aitheanta cuntasaíochta, de réir mar a thagann siad i bhfeidhm.

3. Deontais ón Oireachtas

Ar bhonn fáiltas airgid thirim a áirítear iad seo.

Is éard atá i nDeontais ón Oireachtas ciste atá curtha ar fáil d'Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla trí Vóta na Roinne Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta, mar seo a leanas:

- Deontas as a n-íocann an Coimisinéir Teanga aon dliteanas, agus
- Trí íocaíocht dhíreach tuarastal áirithe agus costais riaracháin áirithe ag an Roinn.

4. Pinsin

Tá an Coimisinéir Teanga reatha ina bhall den Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair. Íoctar na ranníocaíochtaí pinsin ábhartha leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Is státseirbhísigh iad comhaltaí foirne Oifig an Choimisinéara Teanga. Is í an Roinn atá i mbun riaracháin ar a bpárolla agus is ar an Roinn atá an dliteanas maidir lena bpinsin.

Bunaíodh scéim sochair shainithe don chéad Choimisinéir Teanga sa bhliain 2009 i gcomhréir le hAcht na dTeangacha Oifigiúla, 2003. Is faoin Roinn atá sé dliteanais faoin scéim a íoc.

5. Sócmhainní Seasta agus Dímhéas

Léirítear na sócmhainní seasta ar bhonn costais stairiúil lúide dímhéas carnach. Ríomhtar dímhéas de réir méid cothrom, ag na rátaí seo a leanas:-

Troscán, Fearais agus Feisteas	10%
Ríomhairí agus Trealamh Oifige	20%

6. Cuntas Caipitil

Léiríonn an Cuntas Caipitil an chuid sin den ioncam atá gan amúchadh a úsáideadh le sócmhainní seasta a cheannach.

Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla

Cuntas Ioncaim agus Caiteachais don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2014

	Nóta	2014 €	2013 €
Ioncaim			
Deontas ón Oireachtas	1	566,389	595,925
Aistriú ó / (chuig) Cuntas Caipitil	3	<u>1,366</u>	<u>19,801</u>
		567,755	615,726
Caiteachas			
Tuarastal agus Liúntais	4	386,459	434,346
Costais Taistil		19,674	15,503
Dímheas	2	10,603	20,944
Stáiseanóireacht		3,183	4,582
Postas & Guthán		7,425	7,682
Teas, Solas & Cíos	5	89,987	95,235
Táillí Proifisiúnta & Dlí	6	28,140	352
Iníúchadh		2,681	4,512
Fógraíocht		3,437	2,222
Foilseacháin, Imeachtaí & Poiblíocht		9,456	22,203
Ilghnéitheach		<u>4,614</u>	<u>2,408</u>
		565,659	609,989
Farasbarr / (Easnamh) don bhliain dar chríoch 31 Nollaig		<u>2,096</u>	<u>5,737</u>
Iarmhéid ag 1 Eanáir		21,037	15,300
Iarmhéid ag 31 Nollaig		23,133	21,037

Níl aon ghnóthachain ná cailteanas aitheanta nach bhfuil san áireamh sa Chuntas Ioncaim agus Caiteachais.

Is cuid de na Ráitis Airgeadais seo an Ráiteas ar Pholasaithe Cuntasaíochta agus Nótaí 1 – 7.

An Coimisinéir Teanga:

Rónán Ó Domhnaill

Dáta:

28/9/15

Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla

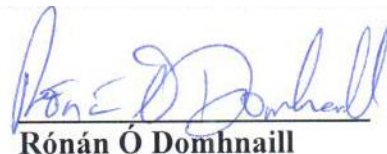
Clár Comhardaithe ag 31 Nollaig 2014

	Nóta	2014 €	2013 €
SÓCMHAINNÍ SEASTA			
Sócmhainní Seasta Inláimhsithe	2	19,250	20,616
SÓCMHAINNÍ REATHA			
Banc		8,630	10,079
Réamhíocaíochtaí		<u>22,977</u>	<u>17,144</u>
		31,607	27,223
DLITEANAS REATHA			
Fabhruithe		(4,379)	(5,574)
Creidiúnaithe		<u>(4,095)</u>	<u>(612)</u>
		(8,474)	(6,186)
Glansócmhainní Reatha		23,133	21,037
IOMLÁN SÓCMHAINNÍ		<u>42,383</u>	<u>41,653</u>
Léirithe ag:			
Cuntas Caipítíl	3	19,250	20,616
Cuntas Ioncaim agus Caiteachais		<u>23,133</u>	<u>21,037</u>
		<u>42,383</u>	<u>41,653</u>

Is cuid de na Ráitis Airgeadais seo an Ráiteas ar Pholasaithe Cuntasaíochta agus Nótaí 1 – 7.

An Coimisinéir Teanga:

Rónán Ó Domhnaill

Dáta:

28/9/15

Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla

Nótaí a ghabhann leis na Ráitis Airgeadais

---

1. Deontas ón Oireachtas

Chuir an Roinn Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta an maoiniú seo a leanas ar fáil d'Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla le linn na tréimhse:

	2014	2013
	€	€
Deontas d'Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla	160,800	146,000
Íocaíochtaí a rinneadh thar ceann Oifig Choimisinéir na dTeangacha Oifigiúla	<u>405,589</u>	<u>449,925</u>
	566,389	595,925

2. Sócmhainní Seasta

	Fearais & Feisteas	Trealamh Oifige & Ríomhairí	Iomlán
	€	€	€
Costas			
Iarmhéid tosaigh ag 1 Eanáir 2014	158,560	119,113	277,673
Breiseanna i rith 2014	0	9,237	9,237
Diúscairt i rith 2014	<u>0</u>	<u>(13,017)</u>	<u>(13,017)</u>
Iarmhéid deiridh ag 31 Nollaig 2014	158,560	115,333	273,893
Dímheas			
Iarmhéid tosaigh ag 1 Eanáir 2014	143,803	113,254	257,057
Muirear 2014	5,563	5,040	10,603
Diúscairt i rith 2014	<u>0</u>	<u>(13,017)</u>	<u>(13,017)</u>
Iarmhéid deiridh ag 31 Nollaig 2014	149,366	105,277	254,643
Glanluach leabhar			
Glanluach leabhar ag 31 Nollaig 2014	<u>9,194</u>	<u>10,056</u>	<u>19,250</u>
Glanluach leabhar ag 31 Nollaig 2013	<u>14,757</u>	<u>5,859</u>	<u>20,616</u>

3. Cuntas Caipitil

	2014	2013
	€	€
Aistriú chuig an gCuntas Ioncaim agus Caiteachais		
Cistí a úsáideadh chun Sócmhainní Seasta a cheannach	9,237	1,143
Díluacháil de réir dímheas sócmhainní	<u>(10,603)</u>	<u>(20,944)</u>
	(1,366)	(19,801)
Iarmhéid tosaigh ag 1 Eanáir	20,616	40,417
Iarmhéid deiridh ag 31 Nollaig	19,250	20,616

4. Tuarastal agus Liúntais

Tá costais párolla comhdhéanta de:

	2014	2013
	€	€
Tuarastal an Choimisinéara	110,802	123,283
Tuarastal na foirne	249,736	283,927
ÁSPC an fhostóra	<u>25,921</u>	<u>27,136</u>
	386,459	434,346

Tá costas tuarastail €110,802 i leith thuarastal na gCoimisinéirí comhdhéanta de:

	€
Seán Ó Cuirreáin (1 Eanáir – 23 Feabhra)	21,571
Rónán Ó Domhnaill (ceaptha 12 Márta 2014)	<u>89,231</u>
Iomlán	110,802

Bunaíodh scéim sochair shainithe don chéad Choimisinéir Teanga. Ní dheachaigh na teidlíochtaí faoin scéim sin thar na teidlíochtaí caighdeánacha a bhaineann leis an scéim aoisliúntais le sochar sainithe de chuid na seirbhíse poiblí. Tá an Coimisinéir Teanga reatha ina bhall den Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair. Níl aon dliteanas pinsin i leith an Choimisinéara reatha aitheanta sna ráitis airgeadais de bhrí nach mbeidh aon chearta pinsin i gceist nó go mbeidh tréimhse 2 bhliain curtha isteach. Chomh maith leis sin, táthar ag fanacht ar chinneadh ón Roinn Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta maidir le cé air a mbeidh an dliteanas i leith an phinsin.

Baineadh suim €24,970 (2013 - €29,447) den fhoireann tríd an tobhach pinsin agus íocadh é sin leis an Státchiste.

5. Teas, Cíos agus Solas

Tá Oifig an Choimisinéara Teanga suite ar An Spidéal in oifigí atá curtha ar fáil ag Oifig na nOibreacha Poiblí ar chostas bliantúil cíosa €56,556.

6. Táillí Proifisiúnta agus Dlí

In 2013 rinne Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim achomharc chun na hArd-Chúirte ar phonc dlí i gcoinne cinneadh imscrúdaithe a rinne an Coimisinéir Teanga faoi réir alt 28 den Acht.

Éistíodh an cás san Ard-Chúirt i mí na Samhna 2014. I mbreithiúnas a tugadh i mí Feabhra 2015 dhiúltaigh an tArd-Chúirt den achomharc. I mbreithiúnas a tugadh ina dhiaidh sin chinn an tArd-Chúirt go mbeadh ar na Coimisinéirí Ioncaim costais an cháis a sheasamh. Tá soláthar €25,000 déanta i gcuntais do chostais dlí na hOifige. Níl aon ioncam d'aisíoc na costas aitheanta nó go dtiocfar ar shocrú chríochnúil idir na páirtithe ar an ábhar.

7. Plean Athchóirithe na Seirbhíse Poiblí

In Aibreán na bliana 2014 d'fhógair an Rialtas nach raibh sé i gceist aige dul chun cinn leis an moladh a bhí déanta an Oifig a chónascadh le hOifig an Ombudsman.